

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-26(3)/13/AgŁ

Warszawa, 15 maja 2013 r.

DECYZJA DIH-1/23/2013

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania złożonego przez przedsiębiorcę Jolantę Pachowską, prowadzącą działalność gospodarczą w Brzezinach, od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi z dnia 19 marca 2013 r. nr 16/ŻG/2013 (nr akt sprawy: ŻG.8361.414.2012), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono kary pieniężne w wysokości:

- 1 500 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej partii filetów rybnych oferowanych bez opakowań,
 - 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej dwóch partii filetów rybnych oferowanych bez opakowań,
- utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 10-12 grudnia 2012 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwanego dalej „Łódzkim WIIH”, w sklepie rybnym „Karaś” zlokalizowanym w Brzezinach przy ul. Lasockich 10, należącym do przedsiębiorcy Jolanty Pachowskiej, prowadzącej działalność gospodarczą w Brzezinach, zwanej dalej „stroną”, zakwestionowano sposób oznakowania trzech partii filetów rybnych oferowanych bez opakowań o łącznej wartości 181,09 zł, tj.:

- jednej partii filetów rybnych w ilości 3,8 kg o łącznej wartości 82,84 zł (21,8 zł/kg) zadeklarowanych w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej jako „sola filet”, oznaczonych na etykiecie opakowania zbiorczego m.in. nazwą produktu „filety z limandy

żółtopłetwej bez skóry mrożone glazurowane” – produkt głęboko mrożony, ilościową zawartością ryby bez glazury (75 %) i glazury (25 %”), importowanych przez Animex Fish Sp. z o.o. 71-417 Szczecin, ul. Felczaka 20B, dostarczonych 8 grudnia 2012 r. w ilości 35 kg przez TRAN-MER Sp. j. Arkadiusz i Sławomir Kaczmarek 95-002 Smardzew Glinnik, Al. Bukowa 55 (Faktura Vat 19770/12), zwanych dalej „limandą żółtopłetwą”, z uwagi na użycie w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej nieprawdziwej nazwy produktu, tj. „sola filet” zamiast zgodnie z deklaracją na etykiecie opakowania zbiorczego „filet z limandy żółtopłetwej bez skóry mrożony glazurowany”, co stanowiło naruszenie treści art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 136 poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”, przywołanego w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”. Stwierdzona niezgodność polegająca na podaniu nazwy produktu niezgodnej z prawdą świadczyła o zafałszowaniu produktu, stosownie do art. 3 pkt 10 lit. b ustawy o jakości handlowej;

- jednej partii filetów rybnych w ilości 4,7 kg o łącznej wartości 63,45 zł (13,5 zł/kg) zadeklarowanych w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej jako „panga filet”, oznaczonych na etykiecie opakowania zbiorczego m.in. nazwą produktu „panga sum filet bez skóry mrożony glazurowany” – produkt głęboko mrożony, ilościową zawartością ryby bez glazury (80 %) i glazury (20 %), importowanych przez Abramczyk Sp. z o.o. 85-778 Bydgoszcz, ul. Witebska 63, dostarczonych 8 grudnia 2012 r. w ilości 5 kg przez TRAN-MER Sp. j. Arkadiusz i Sławomir Kaczmarek 95-002 Smardzew Glinnik, Al. Bukowa 55 (Faktura Vat 19770/12), zwanych dalej „pangą”, z uwagi na podanie w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej niepełnej nazwy produktu w stosunku do zadeklarowanej na etykiecie opakowania zbiorczego, tj. „panga filet” zamiast „filet z pangi bez skóry mrożony glazurowany”, co stanowiło naruszenie treści art. 47 ust. 1 i 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, przywołanego w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o jakości handlowej;
- jednej partii filetów rybnych w ilości 3,0 kg o łącznej wartości 34,8 zł (11,6 zł/kg) zadeklarowanych w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej jako „mintaj filet”, oznaczonych na etykiecie opakowania zbiorczego m.in. nazwą produktu „mintaj filety mrożone” – produkt głęboko mrożony, ilościową zawartością ryby bez glazury (8,0 kg) i glazury (2,0 kg), importowanych przez DNHS Poland Sp. z o.o. 70-644 Szczecin, ul. Celna 1, dostarczonych 19 listopada 2012 r. w ilości 20 kg przez TRAN-MER Sp. j. Arkadiusz i Sławomir Kaczmarek 95-002 Smardzew Glinnik, Al. Bukowa 55 (Faktura Vat 18450/12), zwanych dalej „mintajem”, z uwagi na podanie w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej niepełnej nazwy produktu w stosunku do zadeklarowanej na etykiecie opakowania zbiorczego, tj. „mintaj filet” zamiast „filet z mintaja mrożony

glazurowany”, co stanowiło naruszenie treści art. 47 ust. 1 i 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, przywołanego w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o jakości handlowej.

Dodatkowo, wszystkie ww. partie filetów rybnych zakwestionowano z uwagi na brak w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby w tych produktach, wbrew wymaganiom określonym w § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania środków spożywczych”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z dnia 12 grudnia 2012 r. (nr akt kontroli: ŻG.8361.414.2012), zestawieniu produktów żywnościowych ocenianych pod względem oznakowania oraz wydrukach zdjęć przedstawiających sposób ich oznakowania w miejscu sprzedaży i na etykietach opakowań zbiorczych. Do akt kontroli dołączono także oświadczenie strony z dnia 11 grudnia 2012 r., że należy ona do grupy mikroprzedsiębiorców.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 20 lutego 2013 r., Łódzki WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o jakości handlowej, kar pieniężnych z tytułu wprowadzenia do obrotu zafałszowanej jednej ww. partii limandy żółtopłetwej oraz nieodpowiadających w zakresie oznakowania jakości handlowej dwóch ww. partii produktów (tj. pangi i mintaja), informując przy tym o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w każdym stadium postępowania. Ponadto, w piśmie tym wezwał ją do przesłania informacji o wielkości obrotów i wysokości przychodu za rok 2012.

Odpowiadając na ww. zawiadomienie, strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, natomiast przesłała żądane informacje w piśmie z dnia 28 lutego 2013 r. w postaci bilansu z księgi przychodów i rozchodów za rok 2012 r.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 19 marca 2013 r. nr 16/ŻG/2013, Łódzki WIIH wymierzył przedsiębiorcy Jolancie Pachowskiej, prowadzącej działalność gospodarczą w Brzezinach, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne w wysokości: 1 500 zł za wprowadzenie do obrotu zafałszowanej jednej ww. partii limandy żółtopłetwej oraz 500 zł za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych dwóch ww. partii produktów (tj. pangi i mintaja). Decyzja ta została doręczona stronie w dniu 20 marca 2013 r.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2013 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 3 kwietnia 2013 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej uchylenie w punkcie dotyczącym wymierzenia kary pieniężnej w wysokości 1 500 zł za wprowadzenie do obrotu zafałszowanej limandy żółtopłetwej. Zdaniem strony, zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisów ustawy o jakości handlowej oraz w związku z nieznaną branżą rybną. W uzasadnieniu do odwołania, strona podniosła, że Łódzki WIIH błędnie zakwalifikował przedmiotowy produkt jako zafałszowany, z uwagi

na zadeklarowanie go na wywieszce cenowej przez sprzedawcę jako „sola filet” zamiast „filet z limandy żółtopłetwej”. Zwróciła uwagę, że w oznakowaniu biologicznym, zarówno sola jak i limanda to ryby z tego samego rzędu flądrowatych oraz z tej samej grupy płastug, a dopiero na poziomie rodziny należą one do dwóch innych rodzajów. Tym niemniej, dodała, że ryby te pod względem składu fizykochemicznego mięsa, wyglądu i smaku są do siebie podobne. Wyjaśniła, że nazewnictwo europejskie wykazuje dużo mniejszą rozbieżność obu ryb i tak na przykład w języku angielskim nazwa soli brzmi „common sole”, a limandy żółtopłetwej – „yellowfin sole”. Biorąc powyższe pod uwagę, a zwłaszcza nazewnictwo ryb (zaznaczając, że do niedawna obie ryby funkcjonowały na rynku polskim pod jedną nazwą „sola”) i definicję artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego, strona uznała, że zmiana nazwy handlowej tego produktu nie spowodowała w sposób istotny naruszenia interesów konsumentów, ponieważ kupujący w obu przypadkach otrzymywali rybę o podobnym składzie i smaku. Podniosła także, że zastosowana kara pieniężna w wysokości 1 500 zł jest rażąco zawyżona, gdyż jest niewspółmierna do wyrządzonej szkody.

Pismem z dnia 18 kwietnia 2013 r., Prezes UOKiK poinformował ww. przedsiębiorcę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Jakość handlowa, w myśl art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 3, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł, natomiast w art. 40a ust. 1 pkt 4, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafalszowane podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1 000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, w myśl art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z definicji jakości handlowej zawartej w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jest jednym z jej elementów.

Do znakowania artykułów rolno-spożywczych, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej, stosuje się odpowiednio wymagania określone w art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia. W myśl art. 45 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, oznakowanie środka spożywczego obejmuje wszelkie informacje w postaci napisów i innych oznaczeń, w tym znaki towarowe, nazwy handlowe, elementy graficzne i symbole, dotyczące środka spożywczego i umieszczone na opakowaniu, etykiecie, obwolucie, ulotce, zawieszce oraz w dokumentach, które są dołączone do tego środka spożywczego lub odnoszą się do niego. Jak stanowi art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a tej ustawy, oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd, co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji.

W przypadku artykułu rolno-spożywczego będącego środkiem spożywczym, w myśl art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o jakości handlowej, nazwa powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 47 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, to jest nazwa powinna odpowiadać nazwie ustalonej dla danego rodzaju środków spożywczych w przepisach prawa żywnościowego, a w przypadku braku takich przepisów powinna być nazwą zwyczajową lub składać się z opisu tego środka spożywczego lub sposobu jego użycia, tak aby umożliwić konsumentowi rozpoznanie rodzaju i właściwości środka spożywczego oraz odróżnienie go od innych produktów (ust. 1), powinny jej towarzyszyć informacje dotyczące postaci środka spożywczego lub procesów technologicznych stosowanych w produkcji, w szczególności określające, czy jest to środek spożywczy sproszkowany, liofilizowany, głęboko mrożony,

zagęszczony, wędzony – w przypadku gdy brak tej informacji może wprowadzać nabywcę w błąd (ust. 4).

Wymagania jakości handlowej dotyczące oznakowania ryb mrożonych glazurowanych oferowanych bez opakowań w miejscu ich sprzedaży zostały określone w rozporządzeniu w sprawie znakowania środków spożywczych. Przepis § 17 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia stanowi, że w miejscu sprzedaży środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży, oprócz nazwy środka spożywczego na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego podaje się w przypadku mrożonych glazurowanych produktów rybołówstwa, dodatkowo informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby w tych produktach.

W niniejszej sprawie, wyniki kontroli przeprowadzonej w sklepie rybnym, należącym do przedsiębiorcy Jolanty Pachowskiej, prowadzącej działalność gospodarczą w Brzezinach, dały podstawę do stwierdzenia, że wprowadzone do obrotu trzy ww. partie produktów, tj.:

- jedna partia limandy żółtopłetwej nie spełniała wymagań określonych w:
 - art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w związku z art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej, z uwagi na użycie w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej nieprawdziwej nazwy produktu, tj. „sola filet” zamiast zgodnie z deklaracją na etykiecie opakowania zbiorczego „filet z limandy żółtopłetwej bez skóry mrożony glazurowany”,
 - § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, ze względu na brak w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej informacji o ilościowej zawartości glazury lub ryby w tym produkcie,
- dwie partie produktów, tj. pangii i mintaja, nie spełniały wymagań określonych w:
 - art. 47 ust. 1 i 4 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, w związku z art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o jakości handlowej, z uwagi na podanie w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej niepełnej nazwy produktu w stosunku do zadeklarowanej na etykiecie opakowania zbiorczego, tj. odpowiednio: „panga filet” zamiast „filet z pangii bez skóry mrożony glazurowany” oraz „mintaj filet” zamiast „filet z mintaja mrożony glazurowany”,
 - § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych, ze względu na brak w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej informacji o ilościowej zawartości glazury lub ryby w tych produktach.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzona do obrotu jedna ww. partia limandy żółtopłetwej, z uwagi na podanie w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej nazwy produktu niezgodnej z prawdą jest artykułem rolno-spożywczym zafałszowanym, w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. b ustawy o jakości handlowej (w przypadku tego produktu stwierdzono także brak w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej informacji o ilościowej zawartości glazury lub ryby bez glazury) – co jego zdaniem nosiło znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 4 tej ustawy i skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 1 500 zł, a wprowadzone do obrotu dwie ww. partie produktów, tj. pangii i mintaja, są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi jakości handlowej –

co wyczerpało znamiona czynu opisanego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej i skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 500 zł.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Tym samym, Łódzki WIIH wymierzył w drodze decyzji z dnia 19 marca 2013 r. powyższe kary pieniężne Jolancie Pachowskiej, prowadzącej działalność gospodarczą w Brzezinach, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu zakwestionowane pod względem oznakowania trzy ww. partie filetów rybnych, w tym jedną zafałszowaną.

Odwołując się od wydanej decyzji, w części dotyczącej wymierzenia kary pieniężnej w wysokości 1 500 zł za wprowadzenie do obrotu zafałszowanej limandy żółtopłetwej, strona wyraziła przekonanie, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisów ustawy o jakości handlowej oraz w związku z nieznaną branżą rybną. Strona uważa, że organ pierwszej instancji błędnie zakwalifikował przedmiotowy produkt jako zafałszowany, z uwagi na zadeklarowanie go na wywieszce cenowej przez sprzedawcę jako „sola filet” zamiast „filet z limandy żółtopłetwej”. Zwróciła uwagę, że w oznakowaniu biologicznym, zarówno sola jak i limanda to ryby z tego samego rzędu flądrowatych oraz z tej samej grupy płastug, a dopiero na poziomie rodziny należą one do dwóch innych rodzajów. Tym niemniej, dodała, że ryby te pod względem składu fizykochemicznego mięsa, wyglądu i smaku są do siebie podobne. Wyjaśniła, że nazewnictwo europejskie wykazuje dużo mniejszą rozbieżność obu ryb i tak na przykład w języku angielskim nazwa soli brzmi „common sole”, a limandy żółtopłetwej – „yellowfin sole”. Biorąc powyższe pod uwagę, a zwłaszcza nazewnictwo ryb oraz definicję artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego, strona uznała, że zmiana nazwy handlowej tego produktu nie spowodowała w sposób istotny naruszenia interesów konsumentów, ponieważ kupujący, w obu przypadkach otrzymywali rybę o podobnym składzie i smaku.

Odnosząc się do powyższych zarzutów, należy zauważyć, że obowiązujące regulacje wprost definiują pojęcie artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego. W art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej podano przykładowe wyliczenie okoliczności warunkujących uznanie artykułu rolno-spożywczego za zafałszowany, naruszającego interesy konsumentów w sposób istotny, co w konsekwencji wpływa na zakres odpowiedzialności podmiotu wprowadzającego dany produkt do obrotu. W szczególności zafałszowanie może polegać na podaniu nazwy produktu niezgodnej z prawdą – w niniejszej sprawie na podaniu w miejscu sprzedaży nazwy produktu niezgodnej z deklaracją na etykiecie opakowania zbiorczego. Należy zaznaczyć, że stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rybnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 34, poz. 168 z późn. zm.), Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi wykaz oznaczeń handlowych produktów rybołówstwa przyjętych na terytorium Polski, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz. U. L 17 z 21.1.2000 s. 22 z późn. zm.). W wykazie tym, sola i limanda żółtopłetwa

zostały wymienione jako dwa różne gatunki ryb i w taki też sposób powinny być rozróżniane na rynku polskim.

Bez znaczenia pozostaje argument strony, że ryby te pod względem składu fizykochemicznego mięsa, wyglądu i smaku są do siebie podobne, a ich nazwy w innych wersjach językowych, przykładowo w języku angielskim wykazują dużo mniejszą rozbieżność aniżeli w języku polskim, gdyż nie zmienia to faktu, że wprowadziła ona konsumentów w błąd co do jakości nabywanego produktu, wskazując im poprzez deklarację w oznakowaniu, że mają do czynienia z innym produktem niż zakupiony.

Oznakowanie środka spożywczego (w tym nazwa produktu), jak stanowi art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, nie może wprowadzać konsumenta w błąd, co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji, a nazwa produktu, w świetle art. 47 ust. 1 tej ustawy, powinna odpowiadać nazwie ustalonej dla danego rodzaju produktów w przepisach prawa żywnościowego, a w przypadku braku takich przepisów powinna być nazwą zwyczajową lub składać się z opisu tego produktu lub sposobu jego użycia, tak aby umożliwić konsumentowi rozpoznanie rodzaju i właściwości produktu oraz odróżnienie go od innych produktów.

Zdaniem Prezesa UOKiK, dyspozycja art. 3 pkt 10 lit. b ustawy o jakości handlowej, została wypełniona w przedmiotowej sprawie i wprowadzenie do obrotu przez przedsiębiorcę Jolantę Pachowską, prowadzącą działalność gospodarczą w Brzezinach, ryb o nazwie „sola”, które w rzeczywistości – zgodnie z deklaracją na etykiecie opakowania zbiorczego, były limandą żółtopłetwą, wprowadzało konsumentów w błąd co do charakterystyki środka spożywczego, gdyż otrzymywali oni inny produkt niż sugerowała jego nazwa podana w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej, a więc pozbawieni byli możliwości dokonania świadomego wyboru. Tym samym, wbrew przekonaniu strony, zmiana nazwy tego produktu była czynem naruszającym interesy konsumentów w sposób istotny.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że zarzut strony o dokonaniu przez organ pierwszej instancji błędnej kwalifikacji czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu zafałszowanej limandy żółtopłetwej, nie zasługuje na uwzględnienie.

Strona podniosła również, że zastosowana kara pieniężna w wysokości 1 500 zł jest rażąco zawyżona, gdyż jest niewspółmierna do wyrządzonej szkody.

W ocenie Prezesa UOKiK, powyższy zarzut jest niezasadny. Z całości zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że organ pierwszej instancji ustalając wysokość kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, wymierzonej w drodze decyzji z dnia 19 marca 2013 r., uwzględnił wszystkie kryteria określone w ust. 5 tego artykułu, a także kierował się zasadami wyrażonymi w art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie

bezpieczeństwa żywności (Dz. U. L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), z których wynika, że kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnił, na mocy art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów. Tym samym, wykonując dyspozycję tego przepisu w odniesieniu do zafalszowanej limandy żółtopłetwej, Łódzki WIIH prawidłowo stwierdził i uznał:

- stopień szkodliwości czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu zafalszowanego artykułu rolno-spożywczego za wysoki, gdyż użycie w miejscu sprzedaży na wywieszce cenowej nieprawdziwej nazwy produktu wprowadzało konsumentów w błąd i naruszało ich interesy w sposób istotny, uniemożliwiając dokonanie właściwego wyboru, zgodnego z oczekiwaniami;
- stopień zawinienia strony za wysoki, gdyż obowiązek wynikający z przepisów o jakości handlowej w zakresie oznakowania produktów oferowanych bez opakowań w miejscu ich sprzedaży leżał wyłącznie po stronie kontrolowanego, a ponadto winę strony należy rozpatrywać jako niedołożenie wystarczających starań, mających na celu zapobiegnięcie powstaniu nieprawidłowości dotyczącej przedmiotowego produktu, bowiem miała ona możliwość zweryfikowania oznakowania w oparciu o deklarację na etykiecie opakowania zbiorczego i dowód dostawy (Fakturę Vat 19770/12);
- zakres naruszenia za wysoki, gdyż stwierdzona nieprawidłowość wskazywała na istotne naruszenie wymagań jakości handlowej, przede wszystkim z punktu widzenia interesów i praw konsumentów, a także właściwości zakwestionowanego produktu, tym bardziej, że rzetelna informacja o nazwie produktu jest jednym z głównych elementów oznakowania;
- oceniając dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych, że strona w okresie ostatnich 24 miesięcy naruszyła przepisy ustawy o jakości handlowej po raz pierwszy;
- określając wielkość jej obrotów, że strona należy do grupy mikroprzedsiębiorców.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przesłanki były podstawą do wymierzenia stronie kary pieniężnej na mocy art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, w wysokości ustalonej przez organ pierwszej instancji, przy minimalnej 1 000 zł i maksymalnej [...] zł (stanowiącej 10 % przychodu strony za rok 2012), która stanowi [...] % maksymalnej kwoty, jaką można było na nią nałożyć. Tym samym, nie można przychylić się do poglądu strony, że zastosowana przez organ pierwszej instancji kara pieniężna w wysokości 1 500 zł jest rażąco zawyżona i niewspółmierna do wyrządzonej szkody.

Należy zauważyć, że wymierzona kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży dostępne były tylko artykuły rolno-spożywcze odpowiadające jakości handlowej, w tym bez znamion zafalszowania, a także będzie najmniej uciążliwa z możliwych dostępnych środków. Jednocześnie wymierzona kara spełnia funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości

handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności co do zapewnienia rzetelnej informacji o nazwie produktu.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w sentencji niniejszej decyzji, stanowiące dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kar pieniężnych stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Tym samym, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Jolanta Pachowska
ul. Lasockich 10
95-060 Brzeziny
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Łodzi
3. a/a